

**«ԲՈՒԺՔՐՈՋ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԾԱՎԱԼԸ
ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԵՎ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ»
ԹԵՄԱՅԻՆ 11-ՕՐՅԱ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2023 թվականից կրկնողաբար, ք. Երևան (ՀՀ ԱՆ Ս. Ավդալբեկյանի անվան
Առողջապահության ազգային ինստիտուտ, «Արաբկիր» ԲՀ)**

ՀՀ ԱՆ Ս. Ավդալբեկյանի անվան Առողջապահության ազգային ինստիտուտ

- Գրություն՝ 24.02 -10.03.
- Թիրախային լսարան՝ մանկապարտեզների և դպրոցների բուժքույրեր, ԱԱՊ օղակի բուժքույրեր
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 10-20 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 45 տեսական և 18 գործնական կրեդիտ.
դասընթացավարներ Կարինե Սարիբեկյանին՝ ՇՄՁ 15 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ, Եվա Մովսեսյանին՝ ՇՄՁ 19 տեսական և 11 գործնական կրեդիտ, Մարգարիտա Մնացականյանին՝ ՇՄՁ 8 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Լիլիթ Մարությանին՝ ՇՄՁ 9 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Մարիամ Մնացականյանին՝ ՇՄՁ 11 տեսական և 2 գործնական կրեդիտ, Սուսաննա Աբրահամյանին՝ ՇՄՁ 14 տեսական և 11 գործնական կրեդիտ, Գայանե Զաքարյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 1 գործնական կրեդիտ
- Կոնտակտ 010235310

Օր 1		
10:00-10:20	Դասընթացի բացում, մասնակիցների ներկայացում	Կարինե Սարիբեկյան Մարգարիտ Բալասանյան Մարիամ Մնացականյան
10:20-10:30	Դասընթացի նպատակները, օրակարգի ներկայացում	
10:30-11:00	Նախաթեստ	
11:00-12:00	Դասախոսություն Բուժօգնության կազմակերպումը նախադպրոցական և դպրոցական հաստատություններում: Բուժքրոջ հիմնական գործառույթները: Ծնողների հետ կանխարգելիչ և խորհրդատվական աշխատանքի կարևորությունը	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
12:00-13:00	Գործնական աշխատանք Ինչպես է բուժքույրը կազմակերպում իր աշխատանքը մանկապարտեզում և/կամ դպրոցում	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան

13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-16:00	Դասախոսություն Մանկապարտեզներ և դպրոցներ երեխաների ընդունելության կազմակերպչական հարցեր, բուժքրոջ անելիքները և աշխատանքի ծավալը, բուժքրոջ կաբինետի հագեցվածությունը: Գործող նորմատիվ ակտերը	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
16:00-16:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 2		
10:00-11:00	Դասախոսություն Առողջ սնունդ, առողջապահական քաղաքականությունը վաղ հասակի երեխաների և դեռահասաների առողջ սննդի կազմակերպման ոլորտում: Աշխարհի փորձը և իրավիճակը Հայաստանում	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
11:00-12:00	Դասախոսություն Նախադպրոցական հաստատություններում բուժաշխատողի հիմնական գործառույթները երեխաների խնամքի և սնուցման կազմակերպման գործընթացում: Վաղ տարիքի երեխաների սննդի կազմակերպման առանձնահատկությունները	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
12:00-13:00	Գործնական աշխատանք Առողջ սննդի կազմակերպումը և օրինակելի ճաշացուցակի կազմումը նախադպրոցական հաստատություններում: Առողջ սննդի օրաբաժինները և օրինակելի ճաշացանկերը	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:30	Դասախոսություն Սովորողների սննդի կազմակերպումը հանրակրթական հաստատություններում: Սննդի անվտանգություն /սանիտարական նորմեր և կանոններ	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
15:30-16:30	Դասախոսություն Բուժքրոջ անելիքները դպրոցում երեխաների սնուցման կազմակերպման հարցերում	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
16:30-17:00	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 3		
10:00-11:00	Դասախոսություն Երեխաների առողջության սկրինինգները, Աճի/սնուցման կարգավիճակի գնահատում	Կարինե Սարիբեկյան Եվա Մովսիսյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Անտրոպոմետրիկ չափումներ՝ քաշ, հասակ, գլխի շրջագիծ	Կարինե Սարիբեկյան Եվա Մովսիսյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Սնուցման խանգարումները վաղ տարիքի երեխաների մոտ, շեղումների հայտնաբերումը և ուղղորդումը	Կարինե Սարիբեկյան Եվա Մովսիսյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Վաղ տարիքի երեխաների զարգացման առանձնահատկությունները, երեխաների	Գայանե Զաքարյան Կարինե Սարիբեկյան

	հոգեշարժական զարգացման գնահատումը Այերտոնի սանդղակի միջոցով	
15:00-16:00	Դասախոսություն Վաղ տարիքի երեխաների մոտ հանդիպող առանձին փստաբանություններ: Մանկական ուղեղային պարեզ, աուտիզմ: Կլինիկական դրսևորման վաղ նշանները	Գայանե Զաքարյան Կարինե Սարիբեկյան
16:00-17:00	Գործնական աշխատանք Ինչպես գնահատել մինչև 5 տարեկան երեխայի հոգեշարժական զարգացումը: Երբ՞ և ինչ՞ խորհուրդ պետք է տալ մայրիկին	Գայանե Զաքարյան Կարինե Սարիբեկյան
17:00-17:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 4		
10:00-11:00	Դասախոսություն Իմունիզացիայի ազգային ծրագրի հիմունքները, կարևոր դրույթները	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
11:00-12:00	Դասախոսություն Կառավարելի մանկական վարակներ, վաղ կլինիկական նշաններ, ախտորոշումը, ուղղորդումը	Լիլիթ Մարության Կարինե Սարիբեկյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Կառավարելի մանկական վարակներ, դասակարգում, դեպքերի ստանդարտ բնորոշում (շարունակություն)	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Պատվաստանյութեր, տեսակները: ՄՊՎ-ի պատվաստանյութի կիրառման կարևորությունը արգանդի պարանոցի քաղցկեղի և այլ հնարավոր քաղցկեղների կանխարգելման գործում	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
15:00-16:00	Դասախոսություն Հայաստանում գործող պատվաստումների ազգային օրացույցի ներկայացում: Իմուն համակարգ, իմունիտետ: Պատվաստումների հակացուցումներ (մշտական և ժամանակավոր, իրական և կեղծ)	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
16:00-17:00	Գործնական աշխատանք Կառավարելի մանկական վարակներ, դասակարգում, դեպքերի ստանդարտ բնորոշում	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
17:00-17:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 5		
10:00-11:00	Դասախոսություն Իմունիզացիայի ազգային ծրագրի բաղադրիչները: Սառցային շղթա: Համաճարակաբանական հսկողության: Անվտանգ ներարկումներ	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
11:00-12:00	Դասախոսություն Հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպքեր (ՀԱԴ-եր): Համաճարակաբանական հսկողության իրականացում	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
12:00-13:00	Գործնական աշխատանք ՀԱԴ-երի գրանցում և հաղորդում: Իրավիճակային խնդիրներ,՝ դեպքերի ներկայացում:	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության

	Անաֆիլակտիկ շոկի դիֆերենցիալ ախտորոշում. Շտապ օգնության իրականացում	
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Համագործակցություն ազգաբնակչության հետ: Ինչպես պատասխանել պատվաստումների հակառակորդներին	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
15:00-16:00	Դասախոսություն Մտահոգություն պատվաստանյութերի անվտանգության վերաբերյալ, ասեկոսեններ, միֆեր	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
16:00-17:00	Գործնական աշխատանք Բնակչության տարբեր խմբերի հետ իմունիզացիայի վերաբերյալ անհանգստացնող հարցերի շուրջ քննարկումներ	Մարգարիտա Բալասանյան Լիլիթ Մարության
17:00-17:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 6		
10:00-11:00	Դասախոսություն Դպրոց-նախադպրոցական հաստատությունների դերակատարումը երեխաների առողջ ապրելակերպի և առողջ ու անվտանգ սնուցման քաղաքականության իրականացման գործընթացում: «Առողջ դպրոց» քաղաքականության հիմնական սկզբունքները	Կարինե Սարիբեկյան Մարիամ Մնացականյան
11:00-12:00	Դասախոսություն Առողջ կենսակերպ և ֆիզիկական ակտիվություն: Խրոնիկ ոչ տարափոխիկ հիվանդությունների կանխարգելում	Եվա Մովսեսյան Մարիամ Մնացականյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Ֆիզիկական ակտիվություն, դերը, ֆիզկուլտուրային դասերի հսկողություն, ֆիզկուլտուրայի խմբեր	Եվա Մովսեսյան Մարիամ Մնացականյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:30	Դասախոսություն Դպրոցական տարիքի և դեռահասների առողջ սնուցման սկզբունքները, տարածված խնդիրներ և սնուցման վարքագծի խանգարումներ՝ նյարդային անոռեքսիա և բուլիմիա, ավելցուկային քաշ և ճարպակալում, խորհրդատվություն և ուղղորդում	Կարինե Սարիբեկյան Եվա Մովսեսյան
15:30:16:00	Գործնական աշխատանք Գերքաշության կրկնակի բեռը	Կարինե Սարիբեկյան Եվա Մովսեսյան
16:00-16:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 7		
10:00-11:00	Դասախոսություն Դպրոցահասակ և դեռահաս երեխաների տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները: Երեխաների առողջական սկրինինգների ծավալները դպրոցում	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
11:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների առողջության սկրինինգներ, Աճի/սնուցման կարգավիճակի գնահատում և հսկողություն, շեղումների հայտնաբերում և ուղղորդում	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան

12:00-13:00	Գործնական աշխատանք Աճի կորագծերի միջոցով քաշի, հասակի ցուցանիշների և ՄՁՏ հաշվարկում և գնահատում	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Երեխայի կեցվածքի գնահատում, կեցվածքի շեղումներ, սկոլիոզի սկրինինգ	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
15:00-16:30	Դասախոսություն Հատուկ կարիքներ և հաշմանդամություն ունեցող երեխաների բուժսպասարկումը	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
16:30-17:00	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 8		
10:00-11:30	Դասախոսություն Դեռահասների հասունացում՝ Ֆիզիկական և սեռական զարգացում, զարգացման գնահատում, տարածված խնդիրներ, խորհրդատվություն և ուղղորդում	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
11:30-13:00	Գործնական աշխատանք Դեռահասների հոգեբանա-սոցիալական զարգացում, տարածված խնդիրներ, դեռահասների խորհրդատվության հիմունքները	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:30	Դասախոսություն Ջարկերակային ճնշման սկրինինգ: Ջարկերակային հիպերթենզիան երեխաների մոտ, հիմնական գանգատները, ուղղորդումը	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
15:30-16:30	Գործնական աշխատանք Ջարկերակային ճնշման չափման առանձնահատկությունները երեխաների մոտ	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
16:30-17:00	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 9		
10:00-11:30	Դասախոսություն Տեսողության և լսողության սկրինինգներ երեխաների մոտ	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
11:30-13:00	Գործնական աշխատանք Տեսողության և լսողության սկրինինգների իրականացման ցուցադրում	Եվա Մովսեսյան Սուսաննա Աբրահամյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-16:00	Դասախոսություն Առավել տարածված մանկական հիվանդություններ և վիճակներ (գլխացավ, փորացավ, տենդ, փորլուծություն, ատամնացավ, բրոնխիալ ասթմա, շաքարային դիաբետ, էպիլեպսիա և ցնցումներ, սուր ալերգիկ հիվանդություններ)	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
16:00-16:30	Հարց ու պատասխան, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 10		
10:00-11:00	Դասախոսություն Սեզոնային սուր շնչառական վարակներ և Կովիդ-19. Շնչական անբավարարություն, վտանգի նշանները	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան

	Դպրոց-նախադպրոցական քույրերի աշխատանքի առանձնահատկությունները վիրուսային վարակների սեզոնային բռնկումների ժամանակ ի՞նչ է արվում տեղերում	
12:00-13:30	Դասախոսություն Անհետաձգելի և առաջին բուժօգնության հիմունքները, թունավորումներ, բոտուլիզմ	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
13:30-14:30	Ընդմիջում	
14:30-16:00	Գործնական աշխատանք Արյունահոսություն, վերքեր, միջատների և օձի խայթոց	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
16:00-16:30	Քննարկում, օրվա նյութի ամփոփում	
Օր 11		
10:00-12:00	Գործնական աշխատանք Անգիտակից պացիենտ, շնչուղիների խցանում, սիրտ-թոքային վերակենդանացում	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Այրվածքներ, ցրտահարություն, մարմնի ընդհանուր սառեցում, արևահարություն, ջերմային հարված	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Գործնական աշխատանք Ոսկրամկանային վնասվածքներ, գլխի վնասվածքներ	Սուսաննա Աբրահամյան Եվա Մովսեսյան
15:00-15:30	Դասընթացի մասնակիցների հետթեստավորում	
15:30-16:00	Թեստերի արդյունքների ներկայացում՝ առանձին բաց հարցերի քննարկմամբ	
16:00-16:20	Ամփոփում, վերապատրաստման դասընթացի փակում	